

V nedeljo, 15. septembra, vabijo slovenski prosvetni društvi „Zarja“ v Železni Kapli in „Valentin Polanšek“ na Obirskem ter področni odbor Zveze koroških partizanov v Železni Kapli na že tradicionalni „Spominski pohod po poteh Johana, Gašperja in Lenarta“.

Zbirališče je ob 7. uri pri Wölfelnu v Lobniku. Cilj in popoldanski zaključek pohoda je spominski dom pri Peršmanu v Lepeni. Vsi prisrčno vabljeni!

Uradno: dvojezičnost v Celovcu.

1.šolski dan v novi javni dvojezični šoli v Celovcu: otroci z učiteljicama Sabino Nachbar in Brigitte Hambrusch, mestnim svetnikom Metelkom, predstavnikom šolskega oddelka celovškega magistrata Schlapperjem in šolskim nadzornikom Wiegelejem.

Kučan sprejel predstavnik zamejskih Slovencev

Predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan je pretekli teden sprejel predstavnike osrednjih organizacij zamejskih Slovencev iz Avstrije, Italije in Madžarske. Srečanja sta se udeležila tudi zunanji minister dr. Dimitrij Rupel in minister za Slovence po svetu, dr. Janez Dular. ZSO sta zastopala tajnik dr. Marjan Šturm in podpredsednik Franc Kukovica.

Kučan je zamejce seznanil s potekom slovenskih priprav na haško mirovno konferenco. Pričakuje, da na konferenci ne bo prišlo do oporekanja slovenski odločitvi o osamosvojitvi. Korošci so poudarili nujnost uresničitve namena slovenske vlade, da bi prevzela odgovornosti in naloge sopodpisnice avstrijske državne pogodbe. Predstavniki Slovencev v Italiji so opozorili na dejstvo, da želi Italija s to konferenco vključiti tudi bilateralna vprašanja, kot je revizija Osimskega sporazuma, zlasti v zvezi z zaščito italijanske manjšine. V Rimu se tudi vlada bliža stališču, da z razpadom Jugoslavije postanejo vprašljive tudi medsebojne pogodbe.

Celovec: javna dvojezična ljudska šola je odprla vrata

„Willkommen in der öffentlichen zweisprachigen Volksschule 24 - Dobrodošli v javni dvojezični ljudski šoli 24“. V ponedeljek je ta napis na tabli prve javne dvojezične ljudske šole koroškega glavnega mesta pozdravil 18 otrok in njihove starše.

Šola ima svoje prostore v šoli Karla Rennerja v celovškem Šentpetru. Formalno je samostojna ustanova, ima svoje vodstvo in je uvrščena med šole celovškega magistrata s svojo številko (ljudska šola 24). Vodja šole je postala

gospa Brigitte Hambrusch, ki je do zdaj bila provizorični vodja ljudske šole na Žihpoljah. Ona bo prevzela prvi, njena kolegica Sabina Nachbar (do zdaj je poučevala v privatni dvojezični šoli Mohorjeve) pa združeni drugi in tretji razred. Devet otrok je vpisanih v prvi, šest v drugi, trije pa so vpisani v tretji razred. Če se število in razmerje otrok, ki so bili prijavljeni ob prvem šolskem dnevu, v teku naslednjih dni ne spremenita, bosta druga in tretja šolska stopnja združeni

v enem razredu. Prijave k dvojezičnemu pouku na javni dvojezični šoli v Celovcu pa so možne še do 20. septembra. Do poskusov tako imenovanega ugotavljanja narodnosti, kakršnega sta zahtevala svojčas Haider in FPÖ (dvojezičnost izključno za Slovence), ni prišlo; vpisovanje je potekalo brez posebnih pripetljajev.

Ob otvoritvi so bili prisotni predstavnik deželnega in mestnega šolskega sveta ter mestne občine. Nadzornik za dvojezično šolstvo Wiegele je

formalno ugotovil 'zadostno potrebo' po ustanovi in jo predal novi šolski vodji. Predstavnik mestnega šolskega sveta dr. Schlapper ter mestni svetnik Siegbert Metelko sta izpostavila pozitiven odnos mestnih organov do nove ustanove ter govorila o velikem dogodku za mesto. Metelko je staršem čestital k odločitvi za prijavo k dvojezičnemu pouku in izpostavil izkušnjo, da človek z znanjem več jezikov daleč napreduje.

(Dalje na 2. strani)

Zernatto spet za koalicijo s svobodnjaki

Po naslednjih volitvah je možna zopet koalicija s FPÖ, a brez Haiderja, je dejal koroški deželni glavar Christof Zernatto (ÖVP). Tako imenovana „prosta igra sil“ njegovo stranko ne zadovoljuje. Hkrati pa je poudaril, da tudi tesnejše sodelovanje s SPÖ ni izključeno, če je to v skladu z uresničevanjem političnega programa koroške ÖVP. Predsednik SPÖ Ambrozy je te izjave označil kot izraz nesigurnosti. Opozoril je na dejstvo, da se je Zernatto po izvolitvi sam izrekel proti koalicijskim zvezam.

V Ženevi so medtem na zasedanju Liberalne internacionale (LI) ponovno zahtevali izključitev Haiderjeve svobodnjaške stranke.

Cilj letošnjega hita Slovenskega vestnika: Blatno jezero.

Od 11. – 13. oktobra za samo 1400 šil.

Vestnikov hit 91 na Blatno jezero in v Budimpešto!

Uredništvo Slovenskega vestnika svoje naročnike, bralce in vse prijatelje lista tudi letos vabi na že tradicionalni „Vestnikov hit“. Cilj letošnjega potovanja je Blatno jezero (Balaton/Plattensee) ter glavno mesto Madžarske Budimpešta, čas potovanja pa od 11. do 13. oktobra 1991. Obeta se nam torej čudovit vikend!

Naš priljubljen hit organiziramo – kot že lansko leto – v sodelovanju s turistično agencijo Sommerregger iz Celovca; posebno ugodna pa je cena:

tridnevno potovanje (avtobusni prevoz, 2 polpenzion, dodatna večerja v tipični madžarski čardi s cigansko glasbo, dve nočitvi v hotelu srednje kategorije ob Blatnem jezeru ter enodnevni izlet v Budimpešto) stane samo 1400 šilingov po osebi! Cena velja za dvoposteljno sobo, za enoposteljno sobo pa je treba doplačati 240 šilingov. Prijavite se čimprej na uredništvu Slovenskega vestnika na telefonsko številko (0463) 51-43-00 (Milka Korkot, Urška Brumnik).

... javna dvojezična šola

(Nadaljevanje s 1. strani)

Dejal pa je tudi, da obnova šole še ni zaključena in da se bodo adaptacijska dela nadaljevala naslednje leto poleti.

Brigitte Hambrusch je opozorila na nekoliko težaven začetek, saj nova šola trenutno še nima na razpolago lastnih knjig in učnih pripomočkov (na začetku si jih bodo sposojali pri direkciji ljudske šole 26). Toni Schellander pa je v imenu staršev zagotovil vso podporo učiteljskemu kadru.

Otroci so bili sproščeni in razigrani, saj se nekateri poznajo že iz otroškega vrta. Po vpisu in seznanjenju z očarljivimi učiteljicami (eden izmed očetov je na skrivaj zašepetal, da bi ga kar spet mikalo hoditi v šolo) so si otroci in starši lahko ogledali prostore za popoldansko varstvo šolarjev v Mladinskem domu SŠD, kjer bo imela strokovno nadzorstvo Katja Weiss.

Tudi v Mohorjevi dvojezični ljudski šoli se je v ponedeljek z mašo začelo šolsko leto. Ustanova se je v dveh letih svojega delovanja dobro zasedla in ustvarila dober glas. To potrjuje veliko število novih prijav kljub zdaj odprti javni dvojezični ljudski šoli. Za prvo šolsko stopnjo je bilo 23 prijav (dva razreda). V drugi šolski stopnji je 26 (2

razreda), v tretji 25 in v četrthi 12 otrok. V Mohorjevi ljudski šoli je letos torej 86 otrok, šest učiteljic, dva učitelja in dve vzgojiteljici, v samem Celovcu pa je v obeh šolah nad 100 otrok, ki koristijo ponudbo dvojezičnega pouka.

V zvezi z otvoritvijo javne dvojezične ljudske šole v Celovcu je tajnik ZSO dr. Marjan Šturm podal naslednjo izjavo:

Večletna prizadevanja skupine staršev iz glavnega mesta so obrodila sadove. Javna dvojezična ljudska šola v Celovcu je v ponedeljek odprla svoja vrata. Celovec je s tem za korak bližji Evropi. Čestitamo staršem, ki so se tako vztrajno borili za pravico do dvojezičnega pouka, za človekove pravice. S tem so nemško in slovensko govoreči starši dokazali, da etnična delitev, ki jo zagovarjajo nacionalisti, ne ustreza ne razmeram ne hotenju prebivalstva. Dejstvo, da so si starši pri ustavnem sodišču izborili pravico do javne dvojezične ljudske šole, bo imelo daljnosežne posledice za uveljavitev slovenščine v javnosti. Toda to ni samo vprašanje slovenske manjšine, temveč vseh tistih, ki v smislu Evropskega sveta zagovarjajo medkulturno in večjezično učenje.

Brigitte Hambrusch vodi celovško javno dvojezično šolo in 1. razred, kolegica Sabina Nachbar 2. razred.

Letargija v Den Haagu, kri in

Medtem ko je vse več znakov, da bo tudi mirovna konferenca o Jugoslaviji v Den Haagu zabredla v slepo ulico (ob zaključku redakcije nismo dobili nobenih konkretnih in vzpodbujajočih vesti), so se na bojiščih v Slavoniji brez ozira na mirovna pogajanja stopnjevali kruti boji. Na karti se vidi, da se srbski napadalci s svojih v preteklih tednih zasedenih področij (B) premikajo proti imaginarni meji Velike Srbije (A). Z zvezdico (C) so označeni kraji, kjer so trenutno najsrdečiji spopadi.

Za oborožene spopade preteklih dni je značilno, da se je vojska začela vključevati povsem neprikrito. Tudi medijska vojna je na višku. Nemška televizijska hiša ZDF je pretekli teden prikazala amaterski videoposnetek iz hrvaške vasi Kraljevčani na Baniji, ki je bil posnet po četniškem napadu. Prikazana so bila razdejana naselja in barbarsko razkosana in maltretirana telesa ubitih prebivalcev. Nekaj dni navrh so v demantiju sporočili, da prikazuje posnetek poklano srbsko prebivalstvo po hrva-

škem napadu.

Nevarnost, da bodo oboroženi boji izbruhnili tudi v Bosni in Hercegovini, je čedalje večja. Hkrati pa v hrvaškem vodstvu v Zagrebu narašča napetost. Srbskim teroristom je uspelo prenesti boje v bližino Zagreba. Tudi v Plitvicah so se zopet spopadli. Njihove akcije v Sinju in v neposredni bližini turističnih centrov na obali naj bi še bolj preplašile turiste in s tem oškodovala turistične centre. Hkrati se ob pomoči vojske približujejo tudi enemu izmed svojih strate-

Škandalozno – ne bo nič z dvojezično gimnazijo za Hrvate in Madžare?

Kot „povsem neupravičeno in diskriminacijsko“ je te dni manjšinska zastopnica Zelene alternative v avstrijskem parlamentu mag. Terezija Stoisić ostro kritizirala dejstvo, da Avstrija hrvaški in madžarski narodnostni skupnosti na Gradiščanskem še vedno odreja pravico do dvojezične gimnazije.

Parlamentarna poslanka je s tem v zvezi celo govorila o škandalu in to utemeljila z argumentom, da znaša proračun republike Avstrije samo za učitelje oz. profesorje na gimnazijah v tujini

letno 94 milijonov šilingov, za dvojezično gimnazijo oz. lastne državljane pa da ni denarja. Pri tem je Stoisićeva poudarila, da nima ničesar proti avstrijskim srednjim šolam v tujini, saj so brez dvoma prispevek k boljšemu razumevanju, hkrati pa je povsem upravičena ostra kritika, da Avstrija svojim državljanom odreja elementarno pravico do pouka v materinščini.

S tem v zvezi je poslanka ZAL še povedala, da se bo vsota za avstrijske šole in učitelje v tujini v prihodnjih letih še povečala, saj je Avs-

trija tako v Pragi kot tudi v Budimpešti ustanovila svoje gimnazije, ki jih namerava razviti do 8. šolske stopnje.

Kot čisti cinizem pa je Stoisićeva označila odgovor ministrstva za pouk na parlamentarno vprašanje, zakaj Hrvati in Madžari na Gradiščanskem še vedno nimajo dvojezične gimnazije. Ministrstvo je namreč odgovorilo, da je vsakemu avstrijskemu dijaku in dijakinji omogočen pouk v njegovi materinščini, ter da zakon omogoča vsakemu avstrijskemu otroku z nenemško materinščino pouk v okviru določb.

Ministrstvo ve, da na Gradiščanskem do danes ni dvojezične gimnazije, in naj se ne spreneveda, je poudarila manjšinska govornica Zelenih.

V takšnih časih je Freudova ugotovitev „Die Stimme der Vernunft ist leise“ več kot upravičena. Na eni strani neznozna pijanost, ošabnost in radost zaradi domnevnega popolnega in dokončnega poloma komunizma, znanstvenega socializma in upanje nešteti milijonov na dostojno življenje, ki povezujejo ta polom s svojim že

KOMENTAR

dr. FRANCIJA ZWITRA ml.

nos vojnih dogodkov – v nasprotju z Vietnamom – gledalcev ni več šokiral, obratno, fascinaliral jih je s tehnično lepoto uspešne vojne. Ob volitvah za predsedniško mesto v ZDA bi imel najboljšje izgled general Schwarzkopf.

To, da je kuvajški kraljevski klan docela skorumpirana družina fevdalnih lumpov in falotov, za to jim ne gre. Tudi po osvoboditvi Kuvajta ostaja ta država fevd in last ene same družine. Svetovna javnost pa si je enotna v tem: CNN jim je posredoval, da se je boril mednarodni svet pod poveljstvom ameriškega generala in s priznanjem OZN za svobodo.

Generalki je sledila uvertura: kar smo počeli daleč nekje na Bližnjem vzhodu, pripravljamo v Evropi. Jugoslavija je taka država, ki je za to primerna. Šele ob paralizirani Sovjetski zvezi pa bomo spoznali, v koliko bomo lahko zavrteli kolo zgodovine nazaj. Ponudimo eni republiki kredite, katerih drugim ne damo; poslužujmo se politike „divide et impera“; diferencirajmo svojo politiko; sprva naj spregovori Evropa; zavezniške sile

OZN pod ameriškim generalom Schwarzkopffom samo še čakajo na povabilo iz Den Haaga; če jih povabita tudi Ljubljana in Zagreb, tem bolje. Kajti monopol mednarodne informacije je srbsko-boljševistične generale že zdavnaj postavil na stopnjo z arabsko-mulatskimi imami.

Uverturi končno sledi predstava. Pregovor pravi, da sledi ponesrečeni generalki uspešna premiera. Tu se je treba bati, da bo v Sovjetski zvezi sledila uspešni generalki (in uverturi) katastrofalna predstava, ki jo razgledani opazovalci že predvidevajo: na Bližnjem vzhodu se je dalo predvidevati izid „puščavskega viharja“; v Jugoslaviji se da nekoliko predvidevati izid bojev; regije, narodnosti in narodi so tam že znani, četudi so zgolj šahovske figure na deski, ki se – ob spretni igri velesile – zlahka spreminjajo iz navadnega kmeta v zmagovite kraljice – jugoslovanski kralj, kakor je to pri šahovski igri običajno, ne bo igral nobene vloge.

Pred razvojem v Sovjetski zvezi, po katerem so tako hrepeneli, pa se tudi sami bojijo: ta lepa bipolarnost

sveta (Reagan: kraljevstvo hudega) naenkrat ne obstaja več. Komunistična partija v Sovjetski zvezi: prepovedana. Slika sovražnika, ki ogroža svet, je izginila.

Namesto tega: konglomerat držav, državic in regij, narodov in narodnosti, ki so vsem sovjetologom, vajenim, da razberejo iz vrstnega reda pred Leninskim mavzolejem v Moskvi bodočnost Sovjetske zveze, doslej bile večinoma neznane in postajajo velika neznanca v političnem razvoju.

Morda bodo zavezniške sile še kos jugoslovanski uverturi; premieri razkola in pokola nekdanjih narodov in ljudstev Sovjetske zveze ne bodo več kos.

V antični tragediji sledi uverturi in igri še tretji del in ta se – po točnih pravilih antične tragedije – pripravlja, ne da bi ga publika pravčasno opazila. To so v tem okviru narodi tretjega sveta, iz Afrike, daljne Azije, Latinske Amerike: lakota, revščina, deklasiranost in zapostavljenost niso samo vir nepoznanjih socialnih konfliktov, temveč tudi izhodišče novih gibanj za socialno enakopravnost.

Glas pameti je tih

večnim prepričanjem o blagodarosti, edini zveličavni in odrešujoči logiki in edinstvenem zmagoslavju tržnega gospodarstva (kdo bi si še upal uporabljati gnusno besedo kapitalizem, ko socializma ni več?).

Na drugi strani popolna zbeganost tistih, ki so še do nedavnega verovali v ideale demokracije, človečnosti, socialne enakopravnosti in v sile, ki le-te izbojujejo in varujejo. Regionalni interesi in stremeljenje po ohranitvi oblasti so jim

večinoma nadomestili bivša prizadevanja, njih utopije – realnosti jutrišnjega dneva – so prodali za počen groš.

Ne gre jim zameriti: „1984“, ta Orwellova ustrašljiva groteska je postala realnost v ameriško-iraški vojni tega leta. CNN in ves svetovni monopol tehnične in možganske informacije in deformacije tudi njim ni prizanesel.

Vojna v Iraku je bila generalka: končala se je uspešno, direktni pre-

skih ciljev: z vojaško silo odcepiti Slavonijo od Hrvaške. Ker so srbski napadalci prevzeli strateško važne točke na avtocesti med Beogradom in Zagrebom, so vzhodni predeli Hrvaške bolj ali manj odtrgani od centra. Isto velja tudi za jugovzhod: samozvana SAO Krajina zapira najvažnejšo cestno in železniško povezavo do Splita in v Dalmacijo. Po zadnjih podatkih je zbežalo s hrvaških bojišč nad 60.000 Hrvatov, a

hrvaške sile v zadostni meri sformirane in oborožene, da bi lahko šle v kakršnokoli odkrito konfrontacijo. Enotne obrambe ni, ker je (nasprotno od Slovenije) razdeljena na štiri ločeno pove-ljujoče krizne štabe. Dostikrat pa se je s strani vladnih krogov v Zagrebu slišalo, da ima njih dosejanja potrpežljivost enostaven razlog: premalo orožja. Ravno pretekli teden je armada zopet uspelo zapleniti transportno letalo, ki je priletelo iz Ugande in je

ogenj na bojiščih!

tudi v Srbiji naj bi bilo registriranih nad 90.000 beguncev iz Hrvaške.

V tej situaciji hrvaško vodstvo prvič grozi z odkrito ofenzivo proti napadalcu, očitno po motu 'napad je najboljša obramba'. Zlasti general Martin Špegelj, pred nekaj meseci še hrvaški obrambni minister in zdaj poveljnik hrvaških oboroženih sil, se je močno izpostavil s svojo radikalno linijo: on bi najraje še v tem hipu napadel kasarne jugoslovanske armade. Vprašljivo pa je, ali so

imelo natovorjeno orožje. Orožje, ki je pred dobrim mesecem bilo zaseženo v črnogorski luki Bar in o katerem se do zdaj ne ve, komu je bilo namenjeno, pa se je zdaj menda znašlo v armadnih skladiščih v Nikšiću. Zmerni krogi v zdajšnji hrvaški vladi demokratične enotnosti se slej ko prej izogibajo globalni vojni. Hkrati govorice napovedujejo odstavitev Tudžmana, priprave za to naj bi vodila vodja ekstremnega krila predsednikove HDZ, Bobetko in Glavaš.

Cinizem brez meja: hrvaški begunci za Avstrijo turisti?

Oportunističnemu tavanju med proglašanjem načelne pripravljenosti in obžalovanjem zaradi faktične nemogočnosti uradnega priznanja Hrvaške in Slovenije so sledili v avstrijski uradni politiki novi nesramni viški:

- Gradiščanski deželni glavar Stix (SPÖ) je v zvezi s čedalje večjim številom hrvaških beguncev izjavil, „da je treba jemati begunce iz Hrvaške kot turiste in da jim ni mogoče pomagati, dokler ne zaprosijo za politični azil“;

- Predstavniki koroške občine St. Urban nočejo sprejeti (po večini iz Hrvaške in iz Kosova pobeglih) azilantov, ki so ji bili uradno dodeljeni v gostišče družine Schinigger v vasi Agsdorf; šovinizem prikrivajo z argumentom, da tujci škodujejo tamkajšnjemu turizmu in atraktivnosti kraja.

Kajpada je jasno, da v zvezi z večjimi in nepredvidenimi vali beguncev ne more teči vse kar tako gladko. Vendar so prav avstrijski politiki in avstrijske oblasti, odkar so v Jugoslaviji napetosti rasle in naposled prerastle v vojno, Sloveniji kakor tudi Hrvaški ves čas zatrjevali, da so (skupaj z vojsko) pripravljene na vse mogoče incidente, tudi na najhujše, in da so v stanju ukrotiti val do 70.000 beguncev. Toliko jih še zdaleč ni, a za to, da se začnejo pojavljati težave, jih zadostuje očitno že nekaj sto. Značilno je pred-

vsem to, da se pristojni organi delajo nepristojne in da se s problemom tako dolgo ne ukvarjajo, dokler vse skupaj postane nepregledno in se razumevanje avstrijskega prebivalstva za begunce zniža na minimum. Tudi Italija se - zlasti po svojih 'albanskih izkušnjah' - otepa hrvaških beguncev. Ista Italija je bila, mimogrede povedano, glavni profitar porazne turistične sezone zaradi vojne polomije na Hrvaškem...

Avstrijski notranji minister je medtem iz neobvladanih razmer napravil najboljše in meni, da hrvaškim beguncem lahko bolje pomagajo karitativne organizacije kot pa zveza, zato bo notranje ministrstvo podprlo vse iniciative te vrste. Taka uvidevnost začudi, saj v primeru Slovenije in Koroške niti za hip niso nameravali pomagati slovenskim organizacijam in zasebnikom, ki so nudili pomoč slovenskim beguncem.

Zeleni parlamentarni poslanki in gradiščanski Hrvatice Marijana Grandia in Terezija Stoisić sta ostro zavrnili Stixovo izjavo ter kritizirali uradno neinicijativnost. Kot prvi ukrep sta zahtevali takojšnjo pomoč Gradiščanske v višini milijona šilingov; s finančnimi sredstvi naj bi dežela podprla privatne družine, gradiščansko-hrvaška društva, Rdeči križ in Caritas pri akcijah v pomoč hrvaškim beguncem.

OBZORNIK

Južni Tirolci za Italijo

BOZEN. - Večina prebivalstva Južnega Tirola si želi tudi v bodoče ostati v Italiji. To ugotavlja italijanski dnevnik Corriere de la Serra, ki je pretekli teden objavil rezultate tozadavnega popraševanja. Potemtakem se je 53,1 odstotka vprašanih izreklo za ostanek pri Italiji, 23,7 odstotka pa za neodvisnost Južnega Tirola in le 2,8 odstotka za priključitev k Avstriji.

Tudi pri nemško govorečem prebivalstvu, to je približno 280.000 od skupno 430.000 prebivalcev Južnega Tirola, prevladujejo simpatije do Italije. Če podatke povpraševanja posplošimo, si

želi 41,2 odstotka nemških Južnih Tirolcev, da bi dežela ostala v okviru Italije, 30 odstotkov bi hotelo neodvisnost dežele in 4 odstotki si želijo priključitev k Avstriji.

Avstrijski zunanji minister Mock je medtem demantiral časopisna poročila o novih nesoglasjih med italijansko vlado v Rimu in avstrijsko na Dunaju. Poudaril je tudi, da ni nobenih povezav ali pogojev med izpolnitvijo južnotirolskega paketa in načrtovanim pristopom Avstrije k Evropski skupnosti. Izpostavil je, da se bo Avstrija z vso silo zavzela za izpolnitev vseh pravic Južnih Tirolcev in za najboljše pogoje za njihovo

preživetje kot manjšina.

Kot smo poročali že v pretekli izdaji SV, pripravljajo nacionalistični krogi okoli južnotirolske deželne poslanke Eve Klotz ter Schützenbund manifestacijo (15. septembra na avstrijski strani Brennerja) za združitev Tirola. Tudi posamezni poslanci

Južnotirolske ljudske stranke so se močno zavzeli za odcepitev od Italije, kar je izzvalo takojšnje negativne reakcije v Rimu.

Od maja naprej tudi del avstrijskih svobodnjakov, zlasti tirolska in predarlška FP ter strankin generalni sekretar Meischberger, na ves glas zahtevajo - z opozoritvijo na val političnih sprememb in samoodločitvenih aktov v Evropi - pravico do odcepitve Južnega Tirola. Zunanji minister Mock se je v pogovoru s SV že v juniju ogradil od takih poskusov aktualizacije južnotirolskega vprašanja, ki jih je označil kot skrajno škodljive.

Zveza sovjetskih socialističnih republik (ZSSR) je razpuščena!

MOSKVA. - Kongres sovjetskih ljudskih poslancev je pretekli teden, po prvotnih poskusih zavlačevanja s strani tako imenovane stare garde, končno le privolil v sprejem nove zvezne pogodbe. S tem so storili zadnji korak v procesu preloma s starimi strukturami oblasti v Sovjetski zvezi. Istočasno pomeni odločitev ukinitvev gremija samega.

Ta zadnja in v pravem pomenu besede zgodovinska odločitev kongresa sovjetskih ljudskih poslancev ima te-le neposredne posledice:

- ZSSR se bo spremenila v zvezo suverenih držav;
- vsem republikam je prepuščena odločitev o pristopu ali asociaciji;
- trenutne meje med republikami ostanejo;
- armada in obrambna politika ostaneta pod skupno streho;
- v prehodni dobi vodijo posle naslednji organi: državni svet na čelu z Gorbačovom in predsedniki republik, vrhovni sovjet kot dvo-zborni parlament in gospodarski odbor;
- funkcija podpredsednika je ukinjena;
- jamstvo človekovih pravic.

Do teh sklepov in priznanja suverenosti republik je prišlo pretekli četrtek šele potem, ko je predsednik Gorbačov zagrozil z uporabo svojih izjemnih pravic (lahko bi razpustil sovjet poslancev zaradi nedelavnosti ter z izrednimi dekreti uveljavil sklepe). Kongres ljudskih poslancev je sicer od ponedeljka naprej zasedal, vendar je del tako imenovane stare garde zadnjikrat skušal blokirati

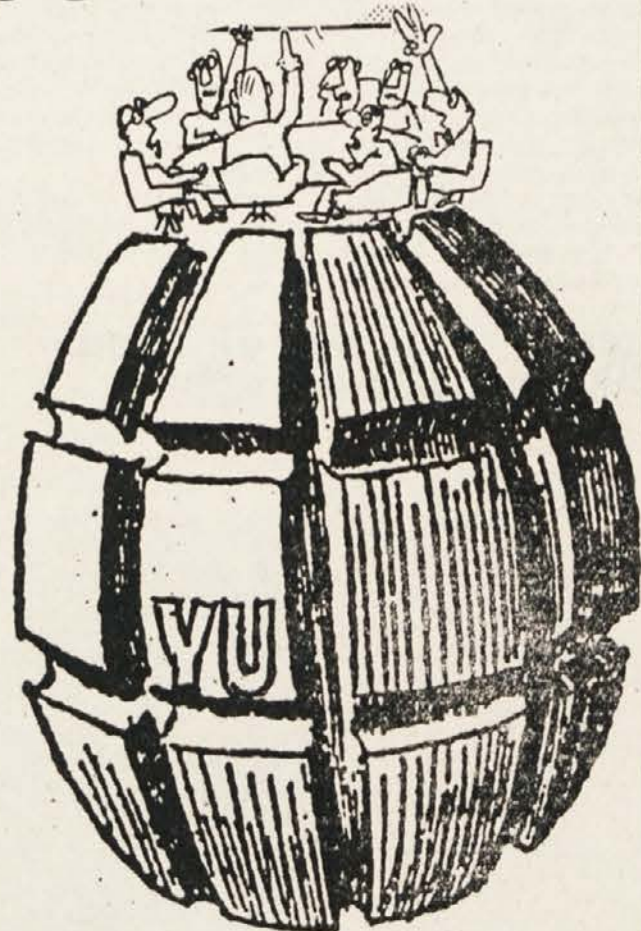
takojšnje sklepe. Izborili so si celo kompromis, da bo kljub dejanski ukinitvi kongresa po potrebi mogoče še sklicati kako sejo.

Novi sovjetski obrambni minister Šapošnikov je medtem izjavil, da bo sovjetsko jedrsko orožje tako kot do zdaj ostalo pod centralno kontrolo. S predstavniki republik pa se bo pogajal o

umiku rdeče armade.

Medtem so se zopet razvneli boji med Georgijci in pripadniki južnoosetske narodnosti, kateri zahtevajo za svoje ozemlje neodvisnost. Bil je več ranjenih in mrtvih. Georgijski predsednik Gamsahurdija je podaljšal izredno stanje. Tudi blokada južnoosetskega ozemlja se nadaljuje.

OGLEDALO

ALOJZ ŠEVČIK, Večernji list

Friedenslehrer aus dem Alpen-Adria Raum in Tolmin

„Wir wollen in Zukunft noch stärker zusammenarbeiten!“ Das war die einhellige Meinung der Teilnehmer am 1. Seminar „Friedenserziehung im Alpen-Adria-Raum“, an dem sich trotz der Krise in Jugoslawien 25 Lehrkräfte, Hochschullehrer und andere Interessierte vom 17.–21. August in Tolmin (Slowenien) zusammengefunden hatten um Erfahrungen mit Friedenserziehung auszutauschen. Die TeilnehmerInnen kamen aus Slowenien, Friaul, Österreich, einige Gäste auch aus Deutschland und aus Polen. Ein eigenes Kinderprogramm ermöglichte auch Familien die Teilnahme.

Die Veranstalter – das Zentrum für Friedenskultur in Ljubljana, die Lehrergruppe „CEPAS“ aus Udine sowie der Verein „Alpen-Adria-Alternativ“ aus Villach hatten ein dichtes Programm vorbereitet, das in einer babylonischen Sprachenvielfalt abließ. Deutsch, Italienisch, Slowenisch und Englisch wurden ständig hin und her übersetzt, aber auch Französisch wurde zur „lingua franca“ einer Arbeitsgruppe. „Wir wollen die sprachlichen Schwierigkeiten der Begegnungen mit hightech überspielen, meinte Seminarleiter Werner Wintersteiner, sondern wollen gerade diese Schwierigkeiten pädagogisch machen.“

Seit dem Schuljahr 1990/91 gibt es in Sloweniens Schulen die Möglichkeit, Friedenserziehung zu betreiben, berichtete Ljubica Jelušič, Soziolo-

gin an der Universität Ljubljana. Sie brachte ein gelungenes Beispiel der Zusammenarbeit von Universitäten und Schule: Im abgelaufenen Studienjahr absolvierten alle StudentInnen der Fakultät einen friedenspolitischen Einführungskurs, der aus Vorträgen und Arbeitskreisen bestand.

„Erziehung heute heißt Friedenserziehung“ resümierte Werner Wintersteiner (Deutschdidaktiker an der Universität Klagenfurt)! Friedenserziehung bedeute Erziehung zur Konfliktfähigkeit. In seinem Referat plädierte er für eine Erziehung, die soziales Lernen und politische Bildung verbindet, denn es komme sowohl darauf an, Sachkenntnisse wie eine Werthaltung zu vermitteln und die Fähigkeiten zu trainieren, entsprechend zu handeln.

Friedenserziehung und interkulturelle Zusammenarbeit im Alpen-Adria Raum stehen erst am Anfang. Die Sprachenvielfalt ist zwar interessant, wirft aber auch manche praktische Probleme auf und erfordert viel Geduld. Weitere Seminare sollen folgen, die Themenstellung sollte enger sein. Durch die schriftliche Vorlage aller Vorträge soll die Diskussion erleichtert werden. Aber das ist nicht alles. Zahlreiche neue Freundschaften wurden geschlossen und wichtige berufliche Kontakte wurden vereinbart. Der erste Schritt wurde gemacht. Es werden noch viele folgen. (W.W.)

11. – 13. 10. Vestnik-Hit zum Plattensee und nach Budapest!

Die diesjährige Leserreise des „Slovenski vestnik“ führt nach Ungarn! Zielorte der überaus attraktiven und preisgünstigen Busreise – Mitveranstalter ist das bekannte Klagenfurter Reisebüro Sommergerger – sind der Plattensee und die Hauptstadt Budapest. Die Reise findet vom 11. bis 13. Oktober statt, der Preis beträgt 1400 Schilling pro Person (Doppelzimmerbasis). Im

Preis inbegriffen sind der Bustransport, zwei Halbpensionen, ein zusätzliches Abendessen bei Zigeunermusik in einem original ungarischen Lokal sowie die Budapest-Exkursion mit Führung. Die Unterbringung erfolgt in einem Hotel am Plattensee.

Anmeldungen ab sofort an die Redaktion des Slovenski vestnik, Telefon (0463) 51-43-00.

Auch SPÖ hat nun eigenen Volksgruppen-Sprecher

Nach Mag. Terezija Stoisits (Grüne) und Paul Kiss (ÖVP) hat nun auch die Sozialdemokratische Partei Österreichs ihren eigenen Minderheiten- bzw. Volksgruppensprecher im Parlament. Es handelt sich um den Präsidenten der burgenländischen Arbeiterkammer und burgenländischen Kroaten Ernest Piller. Piller nahm in seiner ersten Pressekonferenz auch gleich zur aktuellen Diskussion um ein zwei- bzw. mehrsprachiges Gymnasium im Burgenland Stellung. Er sprach sich für eine Mittelschule mit dem „Schwerpunkt Kroatisch“ aus und äußerte sich hinsichtlich einer interkulturellen, mehrsprac-

higen Mittelschule eher distanziert.

Wie bekannt, besteht im Burgenland der Plan, eine zweisprachige (kroatisch-ungarische) Mittelschule zu errichten.

Volksmusiktage in Völkermarkt: Wer macht mit?

Der ARBÖ-Ortsklub Völkermarkt und das Kulturreferat der Stadtgemeinde laden zu den Völkermarkter Volksmusiktagen von Freitag, den 18. bis einschließlich Sonntag, den 20. Oktober, in die Neue Burg in Völkermarkt/Velikovec ein. Eine große Anzahl von Harmonikspielern, Familien- und Hausmusikgruppen aus ethnischen

HEUTE
IM Die Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

SLOVENSKI
VESTNIK

Kann die ARGE Alpen-Adria den Zerfall Jugoslawiens überleben?

Für zwei Drittel der Kärntner sind die Ereignisse im und nach dem Zweiten Weltkrieg noch heute eine Belastung ihrer Beziehung zum slowenischen Nachbarn. Von den Friulanern und Triestinerinnen denken zwei Drittel beim Begriff Österreich noch an den „Völkerkerker“ der Monarchie und an den Ersten Weltkrieg. Nur die Slowenen sind von diesen historischen Alpträumen kaum mehr belastet – sie denken stärker in der Gegenwart und an die Zukunft.

Und trotzdem betont eine Mehrheit in der Bevölkerung im Kernbereich der Alpen-Adria die gemeinsame Geschichte und Kultur, hält grenzüberschreitende Zusammenarbeit für wichtig und pflegt gegenseitige Kontakte. Es scheint, als ob die Region tatsächlich stärker durch das Trennende als durch das Gemeinsame zusammengehalten würde.

Was also hat die Arbeitsgemeinschaft Alpen-Adria in der kurzen Zeit ihres Bestehens seit 1978 bewirkt?

Dieser Frage ging die vorliegende Studie des Slowenischen Instituts zur Alpen-Adria-Forschung/Slovenski inštitut za proučevanje prostora Alpe-Jadran im Auftrag des Bundesministeriums für Wissenschaft und Forschung nach. Die Autoren (Albert F. Reiterer, Kurt Traar, Ernst Gehmacher und Franz Wedenig) erstellten eine erste umfassende politikwissenschaftliche Bewertung der ARGE. Neben gründlichen Analysen und Recherchen zum alltäglichen Funktionieren der ARGE erarbeiteten sie auch erstmals eine demoskopische Studie zur Stellung der Bevölkerung: Was denken Kärntner, Slowenen und Friulaner/Triestiner über die Arbeitsgemeinschaft und wie stellen sie sich zu ihr?

Angesichts des unaufhaltsamen Zerfalls Jugoslawiens steht auch der Bestand der Alpen-Adria nicht mehr außer Frage. Und doch hat sie ganz offenbar ein politisches Bedürfnis getroffen, wie das Anwachsen der Mitgliederzahl auf 18 und das Beitrittsinteresse weiterer Regionen zeigen. Ihr Vorbild wirkte auch im Entstehen der Pentagonalen nach, einer Regionalarbeitsge-

Bundesländern sowie aus den Regionen Südtirol, Bayern und Slowenien haben sich für diese Kulturveranstaltung bereits angemeldet.

Anmeldungen für das Musikantentreffen mit Bewertung am Samstag, dem 19.10. werden ab sofort, jedoch bis spätestens Freitag, dem 27. September vom ARBÖ-Bezirkssekretariat Völkermarkt.

meinschaft auf staatlicher Ebene.

Wie vereinbart sich nun dieser offensichtliche Erfolg mit dem Krisenbefund?

Das Europa der Gegenwart strukturiert sich um Jahrhundertalte Konzepte in zwischenstaatlichen Beziehungen werden obsolet: Die einheitliche nationalstaatliche Souveränität löst sich in modernen Gesellschaften auf. Bisher klare ethnonationale Identitäten werden zu Mehrfachidentitäten und -loyalitäten. Der überhitzte Nationalismus in Jugoslawien und anderen osteuropäischen Staaten ist vor allem ein Zeichen der tiefen Krisen dieser Gesellschaften.

Neue Formen übernationaler Zusammenarbeit werden nötig. Die Trägheit bisheriger Außenpolitik, die sich weder um Legitimierung noch um Zukunftsideen gekümmert hat, hat darauf bisher keine Antwort entwickelt. In Österreich bietet sie als Perspektive lediglich eine bedingungslose Bindung an Westeuropa an und stößt damit bei der Bevölkerung mehrheitlich auf Widerstand.

In dieser Situation sind alternative Konzepte inhaltlicher ebenso wie gestalterischer Art gefordert. Das Schlagwort „Mittleuropa“ ist zu einem Symbol geworden, an dem sich zwei unterschiedliche grundsätzliche Linien, nicht nur in der ÖVP, artikulieren. Es kennzeichnet ein Konzept einer eigenständigen österreichischen Politik sowohl gegenüber Westeuropa als auch gegenüber den sogenannten „Reformländern“, dem ehemaligen Ostblock. Derzeit noch minoritär und ein bißchen intellektualistisch, wird diese Strömung zunehmend zu einem Sammelpunkt von Kräften für eine österreichische Linie und gegen ein Überfahrenwerden durch eine gesichtslose Bürokratie, wo immer diese auch lokalisiert sein mag.

Die ARGE Alpen-Adria wurde langsam zu einem Muster für ein solches „Mittleuropa im Kleinen“, ein „Europa der Regionen“. Sie entstand ursprünglich auf

Die wissenschaftliche Publikation mit dem Titel „Ein gemeinsames Haus“ ist im Drava Verlag erschienen.

den Alltagsbedürfnissen von Regionen auf unterschiedlichen Staaten und Gesellschaften an einer gemeinsamen Verkehrs-, Umweltschutz-, Energie-, Fremdenverkehrs- und Kulturpolitik. Doch sie hat sich immer mehr zu einem Kristallisationspunkt einer neuen Nachbarschaftspolitik entwickelt. Reibungspunkte waren vor allem das enorme Kompetenzgefälle zwischen den jugoslawischen Republiken und den anderen Mitgliedsregionen, manchmal aber auch eine gewisse Kleinlichkeit z.B. österreichischerseits, für die nötige organisatorische Infrastruktur zu sorgen (Übersetzungskosten u.a.). Werden Slowenen und Kroaten selbständig, dann ist dieses politische Gefälle im Rahmen der derzeitigen ARGE kaum mehr aufzufangen. Eine kurzfristige Außenpolitik aller Westeuropäischen Länder will aber dieses unvermeidbare Ergebnis noch immer nicht zur Kenntnis nehmen.

Der zweite Teil der Studie referiert die Ergebnisse einer demoskopischen Untersuchung im Kernbereich der Alpen Adria. Er zeigt einige weitere Schwachpunkte der ARGE. Bisher ist ihr noch nicht gelungen, in breiten Schichten der Bevölkerung identitätsbildend zu wirken. Ein Mittleuropa-Bewußtsein in der österreichischen, italienischen und slowenischen Bevölkerung ist praktisch kaum existent. Die Menschen definieren ihre Identität kleinregional oder national. Eine „mitteleuropäische“ Politik kann sich daher vorderhand ebensowenig auf eine entsprechende Identität abstützen wie eine westeuropäische Orientierung. Die konkreten politischen Organisationen der Alpen-Adria werden allerdings, soweit sie der Bevölkerung überhaupt bekannt sind bzw. einigermaßen zutreffend eingeordnet werden können, durchaus als nützlich empfunden und unterstützt.

Werden auch Sie Abonnent!

Slikarski teden v Svečah

V soboto, 7.8.1991, so v Svečah v gostilni Adam slavnostno odprli zaključno razstavo 11. slikarskega tedna.

Slovenskemu prosvetnemu društvu „Kočna“, kateremu predseduje mag. Tatjana Feinig, ki je hkrati tudi gonilna sila tega tedna, je tudi letos uspelo privabiti v Sveče 8 priznanih umetnikov iz prostora Alpe-Jadran: iz Slovenije so prišli kar trije Ljubljancani, Marijan Tršar, Tomaž Kržišnik, Viktor Plestenjak, Furlanijo-Julijsko krajino so zastopali Patrizia Devide, Ani Tretjak ter Carmelo Vranich, Koroško pa Roswitha in Hugo Wulz.

V okviru slikarskega tedna je bil letos jazz-koncert z liriko. Pesmi in krajši prozni odlomek je brala v nemščini in slovenščini pesnica dr. Maja Haderlap, igrala pa je jazz-formacija, ki jo sestavljajo Primus Sitter (gitar), Peter Baumann (drums), Michi Malicha (bass), Mihi Erian (sax) in Tonč Feinig (piano).

Po zaključku tedna je SPD Kočna lahko tudi letos zelo zadovoljna in ponosna na to prireditelje, saj privablja vsako leto veliko ljubiteljev umetnosti v Sveče.

Marjan Tršar

40.lesni sejem

Jutri bo otvorjen - tokrat jubilejni štirideseti - tradicionalni mednarodni lesni sejem v Celovcu, ki bo trajal do nedelje, 15. septembra. Tudi tokrat je poudarjeno strokovno težišče sejma, ki je že peto leto ločen od celovškega sejma. Zastopanih je 350 strokovnih in 250 indirektnih razstavljalcev, pričakovanih je med 26.000 in 28.000 obiskovalcev, pri čemer vzbujajo zanimanje organizatorjev predvsem strokovna publika. Le-ta bo letos prišla v večjem številu kot doslej iz Čehoslovaške in Madžarske. Razstavljalci predstavljajo stroje in dozorelo tehnologijo za izdelavo in obdelavo masivnega lesa, gozdarstvo, žage, bioenergetiko, mizarstvo in design. Vsa velika podjetja na tem področju so na sejmu zastopana. Štirje razstavljalci so iz Slovenije (isto število kot lani). Avstrija, tako pravi organizator sejma dr. Pawlik, si je kljub težavam in nazadovanju v lesni prodaji - lesa, zlasti nemškega, je bilo po lanskih burjah in ogromni škodi v gozdovih dovolj na trgu - je obdržala svoje ugodno mesto na evropskem tržišču.

Črna komedija (Peter Shaffer) v režiji Iztoka Valiča, del odrske ekipe SPD Dobrač.

Igrali so: Franc Petschnig, Regina Wutti, Marija Kržištof, Štefan Hudl, Lojzi Gallob, Peter Krawanja, Terezija Gallob, Marjan Gallob.

V temi padajo lažne maske

Kako bi se znašli v narobe svetu? Na primer, če bi kar naenkrat bilo vse temno? Nič ne bi bilo več tako, kot nam je poznano, spotaknili bi se ob stopnice, za katere smo mislili, da bi jih lahko preskočili še slepi. Vse lepe in vse grde stvari bi bile naenkrat enake, saj jih v temi ni mogoče razločevati. A kaj se zgodi z ljudmi, kadar se nepredvidoma znajdejo v temi in ji ne morejo ubežati?

Peter Shaffer, avtor 'Amadeusa', se je v igri 'Črna komedija' očitno hotel poigrati prav s takimi mislimi. Za komedijo tipični zaplet in končni razplet dogodkov je upodobil in stopnjeval s kontrastnim sredstvom: temo je za potrebe odra zamenjal s svetlobo, le-to pa s temo. Režiser Iztok Valič je Shafferjevo igro uprizoril z igralci SPD Dobrač, premiera je bila pretekli petek v kulturnem domu na Brnci.

Kratko o vsebini in osebah: Brindsley (Brin) Miller (Franc Petschnig) je mlad in

nič kaj uspešen kipar, srečanje z vplivnim bogatašem Georgom Bambergerjem (Marjan Gallob) pa naj bi ga privedlo na pot uspeha; lepa blondinka Carol Melkett (Regina Wutti) je njegova novopečena zaročenka, Clea (Terezija Gallob) njegova bivša in ljubosumna prijateljica. Ker je Bamberger napovedan za obisk, si Brin in Carol kratkoma sposodita dragoceno pohištvo in opremo soseda Harolda (Lojzi Gallob), ki je na potovanju. Na obisk pride tudi polkovnik Melkett, starobikasti in oblastni Carolin oče. 'Izposojeno' pohištvo naj bi polkovnika prepričalo, da je zaročenec njegove hčerke dovolj premožen in da bi jo lahko dobro vzdrževal, Bamberger pa naj bi videl dober okus in stil mladega umetnika. Potem pa kar naenkrat nič ne teče več po načrtu: kratak stik povzroči temo, sveč ali svetilke ni, Harold nena doma pride domov, soseda Furnikola se pojavi, vsi razen

pričakovanega Bambergerja se znajdejo pri Carol in Brinu in navsezadnje se pojavi še Clea. Nastavljenec električne družbe Schuppanzigh (Peter Krawanja) pride prepozno in povrh vsega se iz zbranih v temi dela norce in se izdaja za Bambergerja. Hudičevih zapletov ni mogoče zaustaviti.

Sprenevedanje je brezvezno, v temi reči niso več vidne tako, kot bi si kdo želel, igra v lažni vlogi ne teče, maske padajo, malomeščanska družba se v svoji smešnosti inscenira sama. Pri tem ne manjka smešnih prizorov in pikrih dovtipov na račun našega vsakdana. Igralci SPD Dobrač s tem komadom niso le ponovno pokazali svojih odrskih talentov, marveč pravecni perfekcionizem v obvladanju vloge in telesa - kako naj bi bilo sicer mogoče igrati 'na temnem odru'. Igra 'Črna komedija' ne živi od prizorov, temveč zaživi z razigrano lahkotnostjo odrskih akterjev.

Šentjanž: mošt in vaški praznik

Vaški praznik v Šentjanžu postal je medtem že samo-umevna družabna in zabavna prireditev mladih, mlajših in najmlajših - je bil tudi tokrat pravi uspeh. Vse je potekalo v značilno rožanskem domačem vzdušju.

Na svoj račun niso prišli le odrasli, temveč tudi otroci. Zanje je bil višek dneva nastop čarovnika Plohla. Za odrasle pa je bilo na sporedu keglanje (letos so bile na vrsti žene) in seveda poskušanje mošta. Ni treba posebej omeniti, da je bil to od vseh z napetostjo pričakovani višek. Kritičnost publike in izkušnost poznavalcev mošta je nekatere domače producente mošta očitno tako prestrašila, da jih je letos bilo samo 31, medtem ko jih je bilo lani 45.

Če gre verjeti ocenam, potem pa je bilo letos predstavljeno za poskušanje več

kvalitetnega mošta. Kajti kar 11 moštov je dobilo odlikovanje 'izvrsten' (lani samo trije), 17 je bilo ocenjenih z 'dobro', trije so dobili oceno 'ustreza' (lani 14) in 'brez ocene' ni ostal noben mošt (lani pet). Na šentjanškem vaškem pra-

zniku je bilo spet enkrat potrjeno, da tesna povezanost z Bilčovščani niso le prazne marnje. Iz sosednje občine je prišlo mnogo prijateljev in - kako bi bilo drugače - pevcev: v gosteh je bil bilčovški moški pevski zbor.

VESTI

Žitara vas: voda neužitna!

Po preiskavi se je izkazalo, da pitna voda v Žitari vasi ne ustreza higienskim predpisom - okužena je namreč z bakterijami. Prizadetih je nad 300 gospodinjstev. Vzrok onesnažitve vode še ni znan. Iz preiskave pa je razvidno, da gre za bakterije, ki se pojavljajo v fekalijah. Kot nam je lahko povedal župan Herbert Lepičnik, bodo v naslednjih dneh napravili nove preiskave, po katerih naj bi bilo mogoče lokalizirati povzročitelja - po prvih domnevah bi bila to lahko kaka greznica. Okuženo vodo imajo naslednji kraji: Miklavčevo, Proboj, Rikarja vas, Dob in Pogrče. Občinsko vodstvo je v letaku že posvarilo prizadeto prebivalstvo. Vodo je treba pred uporabo prekuhati. Do zdaj ni znano, da bi kdo zbolel.

400 učiteljev brez dela

Z začetkom šolskega leta čaka na Koroškem uradno na zaposlitev 532 učiteljev. Dejansko število, tako vedo iz prakse pristojni organi, je nekoliko nižje (okoli 400), ker želijo mnogi učitelji kljub trenutnim drugim zaposlitvam ostati na čakalni listi, da ne bi prišli ob pravico do učiteljskega mesta. Vendar je iz statistike kljub temu razvidno, da postajajo zaposlitvene možnosti - glavnošolski učitelji so pri tem na slabšem - čedalje manjše.

Tako so na primer bili zaposleni letos šele nekateri absolventi PEDAK letnika 1985/86.

Govorilne ure

Urad za pokojninsko zavarovanje za delavce sporoča, da so govorilne ure v mesecu septembru 1991 ob teh-le dnevih in krajih: 19. 9. od 8. do 10. ure na občinskem uradu v Labotu, 19. 9. od 11.30 do 14.00 v mestni hiši v Pliberku, ter 24. 9. od 8. do 12. ure v uradu delavske zbornice v Beljaku. Vsak zavarovan delojemalec in upokojenec lahko brezplačno dobi informacije o vprašanih penzionah in socialnega zavarovanja.

Osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze

W. A. Mozart

KRÖNUNGSMESSE

J.C. Gallus

MOTETI

Izvajajo: Mešani pevski zbor

DANICA

člani orkestra slovenske filharmonije

Solisti: Mika Kaiyama, Waltraud Mucher, Bernd Lambauer, Reinfried Schiebler

Orgle: Jože Smrekar

Dirigent: Stanko Polzer

Gostujoči zbor:

SLOVENSKI OKTET

Sobota, 28.9.1991, 20.00

Dom glasbe Celovec

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Sreda, 11. 9. 19.30	v domu v Tinjah	KOROŠKA IDENTITETA – POSEBEN EVROPSKI PROBLEM Predava: univ. prof. dr. Anton Pelinka (v nemščini) Vodja diskusije: dv. sv. dr. Reginald Vospemnik	Sodalitas
Sreda, 11. 9. 19.30	v Arhivu Roberta Musila v Celovcu	LITERARNO BRANJE Bere: Christiane Janach	Arhiv Roberta Musila
Petek, 13. 9. in sobota, 14. 9.	pri družini Marko v Horcah pri Šentprimozu	SIRARSKI TEČAJ Vodja tečaja: sirarski mojster Walter Münster Začetek: vedno ob 9. uri Prijave: KIS (0463/382436)	Kmečko izobraževalna skupnost
Sobota, 14. 9. 14.30	v domu v Tinjah	ZDRAVSTVENA MASAŽA Vodi: mag. dr. Christian Kobau (Beljak) Do: nedelje, 15. 9., 15.00	Sodalitas
Nedelja, 15. 9. 14.00	pri Trklu v Selah-Borovnici	GLASBA JE ADUT Nastopajo: Takeo Ischi, Original Kärntnerland-Trio	Alpski klub Obir
Nedelja, 15. 9. 14.00	v farni dvorani v Šentjakobu	KULTURNA PRIREDITEV Nastopajo: MoPZ Jepa-Baško jezero, Smrtnikovi bratje, trio Slavček, Franci in Micka	Društvo upokojencev
Nedelja, 15. 9. 14.00	na Davidovem travniku v Šmihelu	VAŠKI PRAZNIK	KPD Šmihel
Nedelja, 15. 9. 11.00	pred kulturnim domom na Radišah	RADIŠKO ŽEGNANJE Igra: Trio Oraže iz Borovelj	SPD Radiše
Nedelja, 29. 9. 20.00	v farni cerkvi v Šentprimozu	KRÖNUNGSMESSE Izvajajo: MePZ Danica, člani orkestra Slovenske filharmonije Dirigent: Stanko Polzer	SPD Danica

RAZSTAVE

CELOVEC

- Mohorjeva knjigarna – Miha Maleš, grafike
- Galerija v stolpu – Irena Polanec, slike
- Galerija v Mestni hiši – Joseph Beuys, zasebna kolekcija
- Pri Joklnu – Felix Cumpel, akti (do 30. 9.)
- Galerija v Mestni hiši –
Bratje Olivier, slike, risbe, grafike (do 27. 10.)

TINJE

- Galerija Tinje – Miloš Lavrenčič, likovna dela

LIBUČE

- Galerija Falke/Kuhne – Gustav Januš, nove slike (do 11. 10.)

BEGUNJE

- Galerija Avsenik – razstava slik znanih jugoslovanskih avtorjev; dela je dala na razpolago galerija LM v Mariboru. Ogled del je možen vsak dan od 11. do 17. ure.

IZLETI

Trekning v Kenijo in Tanzanijo – od 17. decembra 1991 do 6. januarja 1992. Prijave sprejma Jožko Igerc, tel. 04230/657.

Dvojezična ljudska šola v Celovcu

Nova dvojezična ljudska šola (v poslopu šole Karla Rennerja, na grafiki označena z 2) leži v ugodni bližini drugih dvojezičnih šolskih objektov: v Mladinskem domu SŠD v Mikschallee 4 je dvojezični vrtec (1), v isti ulici kot šola pa se nahajata tudi Dvojezična trgovska akademija in Zvezna gimnazija za Slovence (3, 4).

Šolsko poslopje, h kateremu spada tudi športno igrišče, je bilo letos poleti obnovljeno. V Mladinskem domu so medtem pripravili prostore za popoldansko varstvo šolarjev in uredili strokovno nadzorstvo. Prijave k dvojezičnemu pouku na novi dvojezični ljudski šoli v Celovcu so, tako določa zakon, možne do 10 dni po začetku pouka. To velja tudi za otroke, ki pri vpisovanju v marcu še niso bili prijavljeni.

Vpisovanje v Glasbeno šolo na Koroškem

Glasbena šola na Koroškem vpisuje učence za šolsko leto 1991/92 za naslednje instrumente in solopetje:

klavir, orgle, pihala (kljunasta in prečna flauta, klarinet, saksofon), trobila (trobenta, rog, pozavna, bariton, tuba), kitara, violina violončelo, klavirska in diatonična harmonika, citre, solopetje, tolkala in zborovodska šola.

Vpisovali bodo po naslednjem razporedu:

● Četrtek, 12. septembra 1991:

Pliberk – 13.00, posojilnica (tudi za Vogrče, Božji grob, Žvabek)

Šmihel – 13.45, farni dom
Globasnica – 14.30, ljudska šola

Dobrla vas – 15.30, društvena soba SPD „Srce“

Šentprimož – 16.30, kulturni dom

Žiatar vas – 17.30, ljudska šola

Naročite in širite „Slovenski vestnik“

SLOVENSKI VESTNIK Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30 do 34, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Urednik: Andrej Kokot.

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglaš/Anzeigen: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Glonarjeva 8, 61000 Ljubljana, Slovenija, telefon 061/329761, telefaks 061/311123.

Prijateljstvo preko meja – zvon kot izraz povezanosti

5. in 6. oktobra letos bo v Logarski dolini v Sloveniji na pobudo nemško-slovenske „Koroške aktivne skupine“ v sodelovanju s Slovenskim planinskim društvom Celovec, Slovenskim vestnikom in pevskim zborom Sängerrunde Ebenthal (Žrelec) srečanje sosedov planincev z večerom pod geslom „Prijateljstvo preko meja – obisk pri sosedih“.

Ob tej priložnosti bo koroška skupina v znak solidarnosti in povezanosti s slovenskimi sosedi podarila tamkajšnjim planincem in urad-

nim predstavnikom občine Mozirje prijateljsko darilo, bronast planinski zvon. Zvon s posebnim posvetilom (Republika Slovenija, 26. 6. 1991) je darilo, s katerim hočejo tudi koroški planinci opozoriti na pomembni in zgodovinski dan Slovenije, ko so razglasili samostojnost in neodvisnost.

Organizator te izredne iniciative je Herbert Guttenbrunner iz Kotmare vasi, njemu ob stran pa se je postavil za slovensko govoreči del iniciativne skupine naš sodelavec in navdušen planinc ter

član SPD Celovec Ljubo Urbajs.

Bronasti Zvon prijateljstva in solidarnosti s Slovenijo bo stal nekaj nad 10.000 šilingov. Inicijativna skupina Vas zato naproša, da bi se vključili v zbiralno akcijo. Vaš prispevek lahko vplačate pri Kärntner Landeshypothekenbank v Celovcu, konto številka 1.409.875, geslo „Freundschaftsglocke Slowenien/Zvon prijateljstva s Slovenijo“.

Vsem darovalcem vnaprej iskrena hvala!

RADIO KOROŠKA SLOVENSKE ODDAJE

Sreda, 11. 9. Glasbena sreda **18.10–19.00**
Večerna 21.05–22.00 Janko Ferk – pesnik, urednik, pravnik
Zborovska glasba

Četrtek, 12. 9. Rož – Podjuna – Zilja.
Petek, 13. 9. Jezikovni pogovor (J. Messner), koroški liki: „Mir“ – osrednje koroško glasilo pred I. svetovno vojno (R. Vospemnik), raziskovalni projekt (F. Merkač)

Sobota, 14. 9. Od pesmi do pesmi – od srca do srca.

Nedelja, 15. 9. 6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel: (J. Krištof iz Šmihela) 18.10–18.30 Dogodki in odmevi.

Ponedeljek, 16. 9. Novo šolsko leto se je začelo!

Torek 17. 9. Partnerski magazin.

Istra je najlepša v septembru

Ce odštejemo alge, ki so se v avgustu še posebej bohotno razcvetele vzdolž slovenske in istrske obale vse do rta na Kamenjaku, pojavile pa so se tudi v Kvarnerju, je letošnji dopust v Istri pravi užitek. Nikjer čakanja, prijazni gostinci, nobenih prometnih konic, vsevrstne specialitete na jedilnikih in, kar je najlepše, razkošen prostor na plažah pod vročim soncem.

Same alge v bistvu niso kak poseben problem. Mnogi so se že tudi navadili živeti z njimi. Kopajo se takrat, ko jih je manj, ponavadi v dopoldanskim urah. Iz vode je treba najprej pod tuš in se šele potem odgrniti z brisačo. O karkršnikoli škodljivosti te nadleže še ni bilo slišati, domačini pa pravijo, da bi znale biti celo koristne.

Res je nekoliko neprijetno, če te ob lenobnem ležanju na plaži predrami vojaško letalo, ki brezobzirno prereže nebo. Sicer ne letajo nizko in nič pogosteje kot v prejšnjih letih, vendar ob nepredvidljivosti in slabih izkušnjah z vojsko vznemiri že prelet turističnega letala.

Kljub tem pa se je v Istri nabralo vsaj nekaj turistov. Sredi avgusta jih je po podatkih Jadransko-turista, največjega turističnega podjetja, letovalo okrog 50.000, kar pa je samo 27% iz lanskega leta. Deviznih tujcev je bilo še manj, okrog 7% ali blizu 10.000. Od tega je bilo največ Nemcev, Nizozemcev, manj pa Avstrijcev. Ob vikendih pa se predvsem v bližnja letovišča tja do Umaga vsuje Italijanov. Prihajajo predvsem zaradi poceni in obilnih krožnikov morskih specialitet. Temu se tudi ob „nevarnosti“ ne odrečejo.

Istrski turizem vsaj deloma rešujejo Slovenci. Teh v hotelih kljub krepko znižanim cenam res ni veliko, počitniški domovi slovenskih podjetij pa so kar dobro zasedeni, neprešteta množica pa jih je v vikend hišicah in na parcelah vzdolž vse istrske obale. Ob koncu tedna naj bi jih bilo tudi do sto tisoč. Čeprav ne izboljšujejo prenočitvene statistike, pa kar pridno polnijo gostišča in so dobri potrošni-

ki. Njihov pomen se je letos zelo povečal. Upajo, da bo tako ostalo tudi v prihodnjih letih, ko se bodo spet vrnili zahodnjaki, in da jih občinske oblasti, kot v preteklih letih, ne bodo preganjale z njihovih parcel.

Poleg turizma v ožjem pomenu pa imajo ob slovensko in hrvaško-istrski obali največjo škodo kmetje in obrtniki. Kmetje so spet posadili normalne količine povrtnin – paradižnika, paprike, kumaric, lubenic in drugega obmorskega sočivja. Letina je dobra, kupcev pa malo. Na trgu se stojnice šibijo pod vsemi temi dobrotami, zvečer pa skoraj vse spet pripeljejo domov. Pravijo, da bo drugo leto veliko pancete in prušta, kajti kdor ima možnost, z vsem tem krmi prašiče. Kupna moč prebivalstva je

Zasanjana vas v Istri

močna padla. To poleg gostincev in trgovcev občutijo tudi obrtniki. Gradnja se je skoraj ustavila, popravila in obnavljanje tudi. Včasih je v teh krajih primanjkovalo obrtnikov, sedaj jih je že skoraj preveč.

Istrani pa so potrpežljivi ljudje. Letošnjo katastrofo bodo nekako prenesli, pripravljajo se za prihodnjo

sezono. Upajo, da se bo brezumje v oddaljeni Slavoniji in Krajini končalo in da bo svet spoznal, da Istre ni mogoče enačiti s krizno Hrvaško. Navajeni so živeti v miru in mednarodnih konfliktov ne poznajo in jih ne dovoljujejo.

Istra pa je najlepša v septembru...

Jože Rovšek

Otroci kljub vsem uživajo Jadransko morje

Srečanje bivših pregnancev

Zveza koroških izseljencev obvešča, da bo imela v nedeljo, 22. septembra 1991 s pričetkom ob 14. uri v gostilni Ogris/Miklavž v Bilčovsu svoj

redni občni zbor

ki bo tudi letos povezan s tradicionalnim

družabnim srečanjem

bivših pregnancev ter njihovih družin, znancev in prijateljev.

Vsi prisrčno vabljeni na prireditev, ki jo bodo s svojim kulturnim sporedom obogatili člani domačega prosvetnega društva „Bilka“

GZ Slovenije na sejmu „Componenta“

LJUBLJANA. – (STA) – Gospodarska zbornica Slovenije je sporočila, da na celovškem gospodarskem sejmu letos sodelujejo le trije manjši slovenski razstavljalci, čeprav je za slovenske predstavnike razstavniki prostor brezplačen. Po besedah Romana Verasa z GZS med podjetniki ni bilo posebnega zanimanja za celovški sejem, GZS pa za celotno predstavitev ni imela dovolj sredstev. „Vsekakor pa bomo razstavljalci na jesenskem sejmu Componenta, kjer bomo upravičili našo moralno obveznost, da sodelujemo na vsaj enem sejmu letno,“ je dejal Veras.

OBJAVA

Srečanje maturantov Slovenske gimnazije (8. a razred) letnik 1979.

Čas: v petek, 20.9., ob 18.30

Kraj: v gostilni „Pri Joklnu“, 10. Oktober-Straße 21, Celovec.

Vabita: Marjan Tschertou in Peter Fantur.

Unsere Grenze (wieder einmal) in Gefahr?

Beginnt jetzt wieder das „Kärntner-Trauerspiel“, in mehreren Akten, betreffend die angeblich (und natürlich in alle Ewigkeit) bedrohte Südgrenze?

Laut verschiedenen Zeitungsmeldungen-und Politikeraussagen – scheint dem nämlich so zu sein! Da verlangt man u.a. „die Einstellung jeder weiteren Finanzhilfe seitens Österreichs an unsere neue Nachbarrepublik Slowenien, bis diese die Grenze offiziell anerkenne!“ Denn die neue Staatsführung in Ljubljana (Laibach) beabsichtigt angeblich (also, wenn's überhaupt stimmt) u.a. auch die Abbildung des Herzogstuhles in der Staatsfahne zu führen. Und dazu heißt es u.a. weiter: „Jedem Kärntner sei klar (??) was damit gemeint sei“...

Oh, das tut mit aber leid! Da

muß ich – als Kärntner – doch tatsächlich total passen!

Mir ist zwar völlig klar, was nun sämtliche „Betreiber von neuen künstlich erzeugten Urängsten“ (das Liebkind diverser Kärntner Kreise) damit meinen, worauf sie also zielen! Für jene sollte es aber nicht klar sein (also keine „g'machte Wies'n“) daß selbstständig denkfähige Bürger darauf quasi anspringen! Sie alle wollen nämlich ein neues, ungetrübt positives Verhältnis zu unserem unmittelbaren Nachbarn und sicherlich auch umgekehrt!

Mit dem hier vermittelten Eindruck, in diesem Bemühen nun quasi über einen leidigen Herzogstuhl stolpern zu sollen, dem darf man nicht auf den Leim gehen!

TRIBUNA BRALCEV

P. n.
SLOVENSKI VESTNIK

Tarviserstr. 16
9020 KLAGENFURT/CELOVEC

hen“, um obendrein auch noch völlig unbegründet (denn es gibt zahlreich gleiche Embleme in Staats-Landes- und Stadtwappen, auf dieser Welt!) damit unbedingt notwendige gute Nachbarschaftsbeziehungen wegen und für nichts zu gefährden! (Ich warte daher nur noch auf den Unsinn, daß vielleicht auch noch die Stadt-Klagenfurt, von der Stadt Ljubljana (Laibach) nur deshalb auch die „offizielle Anerkennung der Grenze“ ebenfalls verlangt, weil beide Städte eben den Lindwurm im Wappen führen!)

Ein Herzogstuhl, den ich übrigens als Stein des ewigen Anstoßes ablehne, in einer Fahne, oder wo sonst noch, gefährdet in keiner Weise eine Staatsgrenze, noch signalisiert diese Nebensächlichkeiten bereits irgendwelche „Gebietsansprüche“ (??) durch unseren „neuen Nachbarstaat!“ Und außerdem: Österreich – und mit ihm die Länder, folglich auch Kärnten – verweigert der „Republik Slowenien“ als solche, die Anerkennung! (vermutlich bis Wien aus Brüssel/EG gnädigst die Erlaubnis dazu erhalten wird.

Also ist für die Bundesregierung und Landesregierungen „Slowenien“ noch immer Teil Jugoslawiens! Folglich hat man sich wegen neuer wenn auch unnotwendiger offizieller Grenz-Anerkennungsverträge, doch wohl nicht an die Adresse Sloweniens zu richten, da Slowenien aus „oberster“ österreichischer Sicht und Einstellung eben kein eigener Staat ist, sondern gefälligst weiterhin nach Belgrad, an eine schon unbedeutende Torsostatsführung, an den Rest der „JLA“, an die radikalen, sich an nichts haltenden Serbenführer, an das Chaos, also!

Dort ist für Österreich (einschließlich Kärnten) und alle sonstige EG-Mitgliedsländer sowie „EG-geile Anwärter“ bis zur Anerkennung Sloweniens die Zuständigkeit! (falls „dort“ noch jemand „zuständig“ ist!)

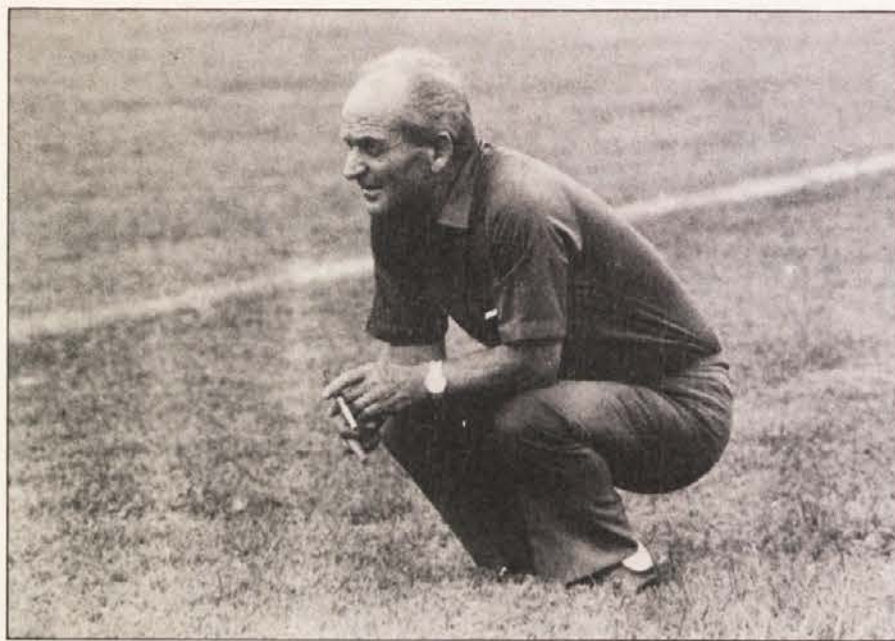
h.g.Klgf.

Trikrat Klančnik

Več tednov so morali navijači Šmihela čakati na gladko zmago, toda tokrat je ekipa, ki jo trenira Franc Gostenčnik, zadela kar štirikrat. Levji delež, namreč kar tri zadetke, je prispeval Klančnik, strelec četrtega gola pa je bil Andi Gros. S to zmago proti Reichenfelsu so Šmihelčani napredovali tudi na lestvici 1. razreda D, v katerem trenutno zasedajo peto mesto.

Mesto za tokrat izredno borbenimi Šmi-

helčani zavzema Globasnica, ki je izkoristila domači teren za tesno zmago proti Galiciji. Edini gol tekme je dosegel Schatz. Pravtako le enkrat je zatresla mrežo nasprotnika tudi Dobrla vas, vendar je zatedek Pichlerja bil premalo, saj je Ruda v drugem polčasu še izenačila. Kljub remiju pa ostaja Dobrla vas na vrhu lestvice, sledi ji St. Michael/L., ki pa ima v prihodnjem kolu lažjega nasprotnika.

Franc Gostenčnik (na sliki) je bil s svojimi Šmihelčani zelo zadovoljen.

Konec tenisa

Teniška sezona se nagiba h koncu. V Bilčovsu je Mlada generacija priredila še zaključni občinski turnir. Zmagal je tudi letos Marjan Gasser, ki je v finalni tekmi premagal Larija Schellandra z 9 : 4. Tretje mesto na tem turnirju sta si delila Fridi Ogris in Andrej Mohar.

Ewald Köck

Kapelčani zdaj že drugi

Železna Kapla postaja prava senzacija spodnje lige-vzhod. Tudi po šestem kolu je novinec v drugonajvišjem razredu še brez poraza, minuli vikend pa se je izkazal tudi kot izredno spretna ekipa. Trener Jože Fera je svojim igralcem pred tekmo v Mostiču namreč zabičal, da morajo v obrambi igrati zelo previdno in natančno, nato pa iz hitrih kontranapadov skušati osvojiti vsaj točko. S tem načrtom pa

so Kapelčani še kako uspeli. Do polčasa so namreč držali remi, v drugi polovici pa sta Pepi Sporn in Ewald Köck uspešno zaključila lepi akciji. Kapla je vodila z 2 : 0, pa tudi po enajstmetrovki domačinov, ki so tako znižali rezultat, je bilo jasno, da bo zmagovalec dneva Kapla. Ko je v 83. minuti dosegel Schorli še tretji zadetek Kapelčanov, je bila tekma odločena, domačini so se vdali, Kapla pa se zdaj smeje z drugega

mesta. Dosti manj uspešni pa so bili tokrat Bilčovščani, ki so v Žitari vasi zgubili kar z 1 : 4. To je bil prvi poraz Rožanov, ki pa se hočejo prihodnji vikend zopet izboljšati, saj bodo gostili na Potoku ekipo iz Mostiča. Seveda pa bodo morali igrati to tekmo dosti bolj zbrano kot v Žitari vasi, saj so tam prvi polčas skoraj popolnoma „zaspali“. V drugem polčasu pa niso imeli več časa, da bi škodo še popravili.

Tonči Blajs,

(na sliki), ki ga je SAK posodil za leto Klopincu, se uveljavlja tudi v novi ekipi. Tokrat je s Klopincjani gostoval pri ATSV Wolfsberg in je že v deveti minuti dosegel izredno lep zadetek. Poleg Blajsa pa se uveljavljata pri Klopincu tudi Marko Wieser in Igor Ogris, ki je v 60. minuti zamenjal Blajsa.

Bo SAK prevzel vodstvo?

Pravzaprav bi si obe ekipi zaslužili zmago, vendar pa se je tekma med Wietersdorfom in SAK končala neodločeno. Predvsem v prvem polčasu so imeli domačini več prilik kot SAK, vendar so le enkrat premagali odličnega vratarja Adija Prescherne. V drugem polčasu pa je SAK pokazal dosti bolj zbrano igro, že v 46. minuti je Werner Urschitz izenačil in s tem zagotovil slovenskim atletikom točko in drugo mesto na lestvici koroške lige.

Igra v Wietersdorfu je bila izredno napeta, živela je predvsem od velikega števila prilož-

nosti na obeh straneh. Tako bi bil možen tudi znatno višji rezultat, vendar je bila glavna hiba obeh ekip, da svojih priložnosti nista znali izkoristiti. To velja prav tako za SAK, ki je igral zelo dobro in je tudi v tej igri dokazal, da sodi med tehnično in taktično najboljše ekipe v deželi. S prav takšno igro ima SAK veliko možnost, da bi prevzel ta vikend celo vodstvo na lestvici, saj bo gostil na domačem igrišču zadnjevršeni Lendorf, medtem ko mora še vedno vodeča ekipa iz Treibacha nastopiti proti lanskemu drugoligašu WAC.

Tudi Pliberk kaže

zopet „voljo do življenja,“ saj je doma premagal FC Šentvid z 2 : 0. V tej tekmi pa je Kristijan Wölbl dokazal, da je za Pliberčane nenadomestljiv. Od njegovih idej je profitiral predvsem Urnik, ki je dosegel oba zadetka Pliberčanov.

Werner Urschitz (SAK)

ŠAHOVSKA RUBRIKA

Rešitev naloge št. 86

Edina pot, ki vodi belega k učinkoviti zmagi, je poteza **1.dz!**, po kateri se je črni prepričal, da je izgubljen in se je vdal. Oglejmo si variante, ki to potrjujejo: **a) 1...Sd7: 2.e8D Te8: 3.Dg7: mat. b) 1...Dd7: 2.Df6:! gf6 3.Tg:8+ Kg8: 4.Sf6:+ šeh. c) 1...Se4: 2.Dg7:+ Tg7: 3.d8D+ Kh7 4.Tg7:+ Kg7: 5.Df8+ Kh7 6.Df7+ Kh8**

7.e8D+ **d) 1...De4: 2.De4: Se4: 3.e8D z zmago belega!**

Šahovska naloga št. 87
Smislov + Euwe/Zürich 1953

Bogastvo različnih kombinacij na 64 črnobelih poljih lahko tudi najboljše šahiste pripelje v nič kaj zavirljiv položaj. Tak primer je nastal v partiji dveh nekdanjih svetovnih šahovskih prvakov. Na diagramu je pozicija, v kateri je beli Smislov, ki

je na potezi, z učinkovito kombinacijo prisilil Euweja k predaji. Kako potekajo uvodne poteze in zaključni razplet kombinacije, je naloga reševalcev.

ureja:
Silvo Kovač

NOGOMETNO OGLEDALO

Wietersdorf - SAK 1 : 1 (1 : 0)
Wietersdorf, 400 gledalcev, sodnik G. Gajšek (dober) postava SAK: Preschern; Pappler, Ramšak, Čertov (46. Hanser, 65. Blažej); **Kreutz;** Bradžanović, **M. Sadjak,** Galo; Urschitz, Hober, Lippusch. **Gol za SAK:** Urschitz (46.).

Pliberk - FC Šentvid 2 : 0 (2 : 0)
Pliberk, 500 gledalcev, sodnik Kaimbacher (brez napak); **postava Pliberka:** Jesse; Wuntschek, Habernig, Stauber, Lopinsky; **Urnik,** Dlopst, Knauder (86. Rossmann), **Wölbl; Vido- vič** (70. Hutter), Hober. **Gola za Pliberk:** Urnik (8., 40.). **Ostali rezultati:** ASK Celovec - Breže 0 : 0, Lendorf - VSV/Beljak 0 : 0, Treibach - Matrei 0 : 0, ATSV Wolfsberg - Klopincj 2 : 2, Rapid Lienz - WAC 0 : 0, Trg - Mölltal 2 : 0.

Mostič - Železna Kapla 1 : 3 (0 : 0)
Mostič, 350 gledalcev, sodnik Avar (dober); **postava Železne Kaple:** Rus; Ošina (72. Schorli), Kukovica, Köck, Baloh; Germadnik, Jenschatz, **Sporn,** Grubelnig; Kucher, **Wichar** (66. Kaschnig). **Gole za Železno Kaplo:** Sporn (50.), Köck (58.), Schorli (83.).

Žitara vas - Bilčovs 4 : 1 (3 : 0)
Žitara vas, 150 gledalcev, sodnik Kuri (brez napak); **postava Bilčovsa:** G. Schaunig; Partl, H. Schaunig, Hartl (42. Fischer), Schlemitz; Weichboth, Rauter, Krainer, W. Kuess; **Quantschnig,** J. Kuess. **Gol za Bilčovs:** J. Kuess (55., enajstmetrovka). **Ostali rezultati:** Kotmara vas - Oberglan 4 : 1, Žrelec - Liebenfels 3 : 1, ATUS Borovlje - ASV Celovec 2 : 2, St. Leonhard - Šentandraž 3 : 2, Velikovec - Vetrinj 1 : 2.

Rezultati 1. razreda D:
Šmihel - Reichenfels 4 : 0, Dobrla vas - Ruda 1 : 1, Globasnica - Galicija 1 : 0, Šmarjeta - St. Stefan/L. 0 : 0, Frantschach - Grebinj 2 : 2, Šentpavel - Labot 2 : 1, St. Michael/L. - Metlova 2 : 2.

Sele - DSG Borovlje 2 : 0 (1 : 0)
Sele, 250 gledalcev, gola za Sele: Travnik (2).

Koroška liga

1. Treibach	7 5 2 0 14:5 12
2. SAK	7 3 4 0 14:3 10
3. Rapid Lienz	7 4 2 1 8:5 10
4. Trg	7 3 2 2 7:5 8
5. ASK Celovec	7 2 4 1 7:6 8
6. Wietersdorf	7 2 2 2 7:8 8
7. WAC	7 2 3 2 10:6 7
8. Breže	7 3 1 3 11:10 7
9. Pliberk	7 2 3 2 7:6 7
10. Matrei	7 1 5 1 6:5 7
11. Šentvid	7 3 1 3 7:8 7
12. ATSV Wolfsberg	7 1 4 2 8:12 6
13. VSV/Beljak	7 1 3 3 4:10 5
14. Mölltal	7 1 2 4 4:9 4
15. Klopincj	7 0 3 4 5:10 3
16. Lendorf	7 1 1 5 3:14 3

Spodnja liga-vzhod

1. Žrelec	6 4 2 0 14:4 10
2. Železna Kapla	6 3 3 0 11:4 9
3. Velikovec	6 4 1 1 10:4 9
4. Vetrinj	6 3 2 1 8:7 8
5. Kotmara vas	6 3 0 3 12:8 6
6. Bilčovs	6 1 4 1 5:6 6
7. Celovec	6 1 4 1 12:15 6
8. Mostič	6 1 3 2 9:10 5
9. Žitara vas	6 2 1 3 8:9 5
10. Šentandraž	6 1 3 2 7:8 5
11. ATUS Borovlje	6 2 1 3 7:8 5
12. St. Leonhard	6 2 1 3 6:12 5
13. Liebenfels	6 1 1 4 4:11 3
14. Oberglan	6 0 2 4 5:12 2

1. razred D

1. Dobrla vas	6 3 3 0 20:9 9
2. St. Michael/Lav.	6 3 2 1 14:5 8
3. Metlova	6 3 2 1 13:6 8
4. Ruda	6 3 1 2 10:6 7
5. Šmihel	6 2 3 1 12:9 7
6. Globasnica	6 3 1 2 9:7 7
7. Šentpavel	6 2 3 1 10:9 7
8. Frantschach	6 2 2 2 10:11 6
9. Šmarjeta	6 1 4 1 4:5 6
10. Grebinj	5 1 3 1 6:8 5
11. St. Stefan/Lav.	5 1 3 1 5:7 5
12. Galicija	6 0 3 3 2:8 3
13. Reichenfels	6 1 0 5 8:18 2
14. Labot	6 0 2 4 6:21 2

2. razred E

1. Pošta	6 5 1 0 22:3 11
2. Kriva vrba	6 4 2 0 11:4 10
3. Sele	6 4 1 1 10:6 9
4. Heeresportv.	6 3 2 1 16:6 8
5. Poreče	6 3 2 1 12:3 8
6. Žihpolje	6 4 0 2 13:8 8
7. Golovica	6 2 3 1 9:4 7
8. Donava	6 2 2 2 12:11 6
9. DSG/Borovlje	6 2 2 2 6:5 6
10. Bistrica/R.	6 1 1 4 6:10 3
11. Uršla gora	6 0 3 3 6:19 3
12. Dholica	6 1 1 4 5:13 3
13. Grabtanj	6 0 2 4 4:11 2
14. Welzenegg	6 0 0 6 5:34 0